BÀI 10: PHOTPHO

I. MỤC TIÊU:

- 1. Kiến thức:
- Vị trí trong BTH, cấu hình electron nguyên tử của nguyên tố photpho.
- Các dạng thù hình, tính chất vật lí (trạng thái, màu sắc, khối lượng riêng, tính tan, độc tính), ứng dụng, trạng thái tự nhiên và điều chế photpho trong công nghiệp.
- * HS hiểu được:
- Tính chất hoá học cơ bản của photpho là tính oxi hoá (tác dụng với kim loại Na, Ca...) và tính khử (tác dụng với O_2 , Cl_2).
- 2. Kĩ năng
- Dự đoán, kiểm tra bằng thí nghiệm và kết luận về tính chất của photpho.
- Quan sát thí nghiệm, hình ảnh .., rút ra được nhận xét về tính chất của photpho.
- Viết được PTHH minh hoạ.
- Sử dụng được photpho hiệu quả và an toàn trong phòng thí nghiệm và thực tế 3. Thái đô: Giải thích được một số hiện tương trong tư nhiên
- 4. Phát triển năng lực:
- Phát triển năng lực phát hiện và giải quyết vấn đề
- Phát triển năng lực sáng tạo

II. PHUONG PHÁP:

- Dạy học phát hiện và giải quyết vấn đề
- PPDH đàm thoại tái hiện.

III. CHUẨN BỊ:

GV: Hóa chất: P đỏ.

Thí nghiệm: Khả năng tự bốc cháy của P trắng trong không khí, P đỏ phản ứng với O₂. Máy chiếu.

HS:Học bài cũ, làm bài tập, chuẩn bị bài mới

IV. TIẾN TRÌNH DẠY – HỌC:

- 1.Ôn định tổ chức lớp:
- 2. Kiểm tra bài cũ: Viết phương trình hoá học hoàn thành dãy chuyển hoá sau (ghi rõ điều kiện nếu có):

$$Zn \xrightarrow{(1)} Zn(NO_3)_2 \xrightarrow{(2)} NO_2 \xrightarrow{(3)} HNO_3 \xrightarrow{(4)} Cu(NO_3)_2$$

3.Nội dung:

Hoạt động của GV và HS	Nội dung cần đạt
Hoạt động 1: Vị trí và cấu hình	I. Vị trí và cấu hình electron nguyên tử:
e nguyên tử	- Cấu hình e: $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^3$.
- Gv yêu cầu hs cho biết các	- Ví trí: Z = 15, chu kì 3, nhóm VA
thông tin: Kí hiệu, nguyên tử	
khối, số hiệu nguyên tử, viết cấu	II/ Tính chất vật lí:

hình e nguyên tử P và xác định vị trí P trong BTH

Hoạt động 2: Tính chất vật lí

- Gv thông tin
- Hs thảo luận nhóm: So sánh 2 dạng thù hình về:
- + Trạng thái, màu sắc
- + Tính tan
- + Tính độc, tính bền
- + Tính phát quang
- → HS trình bày
- Gv nhận xét, kết luận

- Gv	phát	vấn	hs	về	sự	chuyển	L
đổi qu	ua lại	giữa	2 d	ạng	thù	i hình	
Hoạt	động	3: T	ĭnh	ch	ất l	háo học	
của P	•						

- Gv: Hãy cho biết các mức oxi hoá có thể có của P? Dự đoán tính chất?

Hs: Trả lời

- Gv: P thể hiện tính oxi hoá khi phản ứng với chất nào? Viết PTHH

Hs: Trả lời

- Gv: P thể hiện tính khử khi phản ứng với chất nào? Viết PTHH

Hs: Trả lời

- Gv: thông tin trường hợp thiếu, dư chất oxi hoá

	P trắng	P đỏ
Trạng	Chất rắn, trong	Chất bột,
thái -	suốt, màu trắng	màu đỏ
Màu sắc	hoặc hơi vàng	
Tính tan	Không tan trong	Không tan
	nước	trong các
		dung môi
		thường
Tính	- Rất độc, gây	Không độc
độc-	bỏng nặng khi rơi	Bền ở điều
Tính bền	vào da	kiện
	- Không bền, dễ	thường
	bốc cháy trong	
	không khí	
Tính phát	Phát quang màu	Không phát
quang	luc nhạt trong	quang
	bóng tối	trong bóng
		tối

P trắng
$$\stackrel{\text{as}}{\longleftarrow}$$
 P đỏ

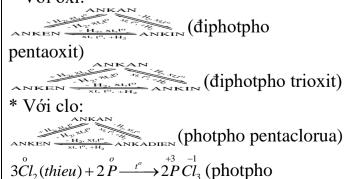
III. Tính chất hoá học: Trong các hợp chất, P có Số OXH -3,+3,+5 P vừa có tính OXH vừa có tính khử.

1. Tính oxi hoá: Khi t/dụng với kim loại mạnh

2. Tính khử: Khi tác dụng với phi kim hoạt động và những chất oxi hoá mạnh.

* Với oxi:

Hs: Viết PTHH, gọi tên sản phẩm

- Gv thông tin

Hoạt động 4: Trạng thái tự nhiện, điều chế và ứng dụng

Hs: Nghiên cứu sgk và nêu ứng dụng của P

- Hs nghiên cứu SGK cho biết trạng thái tự nhiên của P
- Hs nghiên cứu SGK trả lời
- Gv thông tin thêm về pthh

triclorua)

* Với hợp chất:

 $P + 5HNO_{3 \text{ d,n}} \rightarrow H_3PO_4 + 5NO_2 + H_2O$

IV. Úng dụng: Sgk

V. Trạng thái tự nhiên: Sgk

VI. Điều chế:(trong CN)

 $Ca_3(PO_4)_2 + 3 SiO_2 + 5C \xrightarrow{t^o} 5 CO + 2P_{hoi} + 3 CaSiO_3$

- 4. Củng cố: Các em cần nắm được tính chất hóa học, pp điều chế P.
- 5. GV hướng dẫn HS về nhà:- Học lí thuyết; Làm các bài tập ở trang 45,46 sgk.
- Đọc và nghiên cứu bài Bài 11: Axit photphoric